

кои сѧ съхранили въ селци тѣ Былгари, за тыя древеса, да гы мыслжть за нѣкакъ си усвѧштены и да не смѣжть да гы съкажь никакъ си!

Забѣльшика. За глово то дѣво селци тѣ сѧ съхранили пѣкаквы си страшны мысли и страхуважтъ ся да минжть при глогынякъ близо, разказвающи чи томо живѣли лошавы и страшны сѫщества! Това же можи ся сравни съ остатны тѣ описаныя за друидески тѣ горы.

Нашій народъ и до днѣсь е съхраниль юште множство вѣрваныя за Змьюве и Змѣицу, за Само-Дивы и Горски-Дивы, или Само-Вилы, за Юды (Ajiuda на самскр. іазыкѣ е Змѣй), и вѣрва гы дѣйствительно чи тии живѣли въ гѣсты дѣбравы, лѣсища, и горы, а най-паче въ усамены тѣ и непристїпны тѣ мѣста; въ горски тѣ пештеры и ниришта и отдава имъ нѣкакваж си полубожнѣ силж. Описважть имъ тѣлесны видъ и стасъ, и хубость извѣнряднѣ; отдаважть имъ съвѣршено знание и искусство въ лѣкарство то, знаніе то бѣдущтности. Казважть юште чи тии имали сношение и съ чловѣцы тѣ и давали своимъ любезнимъ нѣкакво си чудотворно кравайче, кое наричижъ змьюво то кравайче и кое, вѣрважъ, чи лѣкувало сички тѣ болести!

Забѣльшика. Въ Хиндистанѣ си е съхранило юште то старо вѣрванье да вѣрважъ въ обшѣ невидими духове, злы и добры, и противъ злы тѣ ся заштитїаважъ съ разны кїденіи и чародѣйства; имажъ и кравайче кое зоважъ на тамошнѣ іазыкѣ павитрѣ, (повито нѣшто=кравайче).

Това кравайче правиже отъ пять или седемъ стьбла трѣвы, назовающи гы дарби, т. е. имѣющи дарбж, силж чудотворнѣ былки (трѣвы), и жрьци тѣ кату го усвѧтиже съ приписаны тѣ молитвы, дающи го народу, да си го има за прѣдухранитѣльно свято нѣшто, противъ злы тѣ духове. Види ся юавно чи и вѣспомяпаемое отъ Былгари тѣ чудотворно змѣюво кравайче да е истое съ индийское павитра, вѣрванне принесено отъ Хиндастана заедно съ толкова другы коихъ до сего показахме.

При томъ нашій народъ [разумѣваме простонародие то ни] вѣрва чи Змьюве тѣ и днѣсь юште ходили невидими въ битки и прѣдвоождали войнства, помагающи народамъ коимъ тии благоволиже, и млого пжти сѧ враштали отъ битки тѣ наранени, нѣ не умирали отъ раны тѣ, заштото тии знали и познавали силж тѣ на сички тѣ былки и можали да ся излѣкуважъ съ тѣхъ.*)

Вѣспомянуважъ ся юште и до днѣсь, по разны прѣдѣлы въ Былгаријѣ, по горы тѣ мѣста упрѣдѣлены и познаты съ наймянованыя та: Само-Дивишики кладенци, Само-Дивишики игришта, Само-Дивишики полъни, Змьюви пештеры, Змьюви Ниришта, Змьюви Дупки и друг.; а по нѣкои си мѣста

*.) За былки тѣ въ Былгаријѣ имажъ общто вѣрванье чи сички тѣ безъ изключения сѧ цѣровити; и чи сички тѣ болести и неджги, каквы и да сѧ, се имажъ цо нѣкои си былж коia можи да гы изцѣри. Даже и за подпование живота, вѣрважъ, чи и мало нѣкаква си былка, нѣ Змѣюве тѣ само ѹк зваили, какъ то и за моминскж водж, кои Само-Диви тѣ знали!